

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સૂરત.
એમ.ફીલ. સંસ્કૃત Content Course
શૈક્ષણિક વર્ષ જૂન ૨૦૧૦-૧૧ થી ૨૦૧૨-૧૩ સુધી અમલમાં આવનાર અભ્યાસક્રમ

ઉદ્દેશ :- વિદ્યાર્થીઓને સંશોધન પદ્ધતિવિષેની સઘન સમજ આપવી.
 સ્નાતક - અનુસ્નાતક કક્ષાએ અસમાવિષ્ટ પાઠ્યક્રમને આવરી લેવો.

પરિશિષ્ટ - ૨

પ્રથમ વર્ષ પ્રશ્નપત્ર - ૧

Part - 1	સંશોધન શાસ્ત્ર	કુલ ગુણ ૧૦૦
Unit - I	સાહિત્ય સંશોધનશાસ્ત્ર	(૨૫)
	(૧) સંશોધન - સંજ્ઞા, વિવિધ વ્યાખ્યાઓ.	
	(૨) સંશોધનનું સ્વરૂપ, પ્રયોજન અને કાર્ય.	
	(૩) સાહિત્ય સંશોધનની વિભાવના, સ્વરૂપ અને પદ્ધતિ	
Unit - II	(અ) સાહિત્ય સંશોધનની પ્રક્રિયાનાં વિવિધ સોપાનો.	(૨૫)
	(૧) સામગ્રી સંચય - મૂળ સામગ્રી અને આધાર સામગ્રી, તેના ઉપયોગની પદ્ધતિ	
	(૨) સૂચીકરણ, સૂચીકરણની પદ્ધતિ, સૂચિના પ્રકારો, સન્દર્ભનોંધ, પાદટીપ, સંક્ષેપસંકેત ... ઇત્યાદિ	
	(૩) સામગ્રી - વિવરણ, અર્થઘટન અને મૂલ્યાંકન.	
	(બ) સાહિત્ય સંશોધકની સજ્જતા	
	(૧) સાહિત્ય સંશોધન અને વિવેચન	
	(૨) સાહિત્ય સંશોધનમાં સાહિત્યના ઇતિહાસ, અલંકારશાસ્ત્ર અથવા સાહિત્યશાસ્ત્ર, હસ્તપ્રતવિદ્યા, છન્દઃ શાસ્ત્ર તથા અન્ય શાસ્ત્રોની ભૂમિકા.	
	(૩) સાહિત્યસંશોધનમાં અન્ય સમાજ વિજ્ઞાનોનો વિનિયોગ.	
Unit - III	વૈદિક સાહિત્ય તથા વેદોના અર્થઘટનની પરંપરા.	(૨૫)
	(૧) વેદના અધ્યયનનું મહત્ત્વ,, 'વેદ' શબ્દની વિવિધ વ્યાખ્યાઓ, વ્યુત્પત્તિ (પ્રાચીન ગ્રંથોના આધારે), વેદોના અનુશીલનની દીર્ઘ પ્રાચીન પરંપરા, વેદ સંહિતાના ભાષ્યકારો તેમની વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ, સાયણભાષ્ય, વિદેશી અભ્યાસીઓનો વેદના અધ્યયનમાં સહયોગ અને મેક્સમૂલરનું પ્રદાન, ભારતમાં વેદોનો અભ્યાસ, આરણ્યક સાહિત્ય.	

Unit - IV अवर्थायीन संस्कृत साहित्य परचिय. (२५)

आधुनिक संस्कृत साहित्यकारोनां प्रयोजनो, षेडायेलां साहित्य स्वरूपो, मडाकाव्यो, शतककाव्यो, स्तोत्रकाव्यो, दूतकाव्यो, गेयकाव्यो, शास्त्र(किलष्ट) काव्यो, रुपकसाहित्य, गद्यसाहित्य, कथा, नवलिका, निबंध, लघुकथा, यात्रावर्णन, नवलकथा इत्यादि.

संदर्भग्रंथो :-

- (१) संशोधन पद्धति - यंपूव्यास युनिवर्सिटी ग्रंथनिर्माणा बोर्ड, अमडावाड.
- (२) संशोधन प्रविधि - प्रा. सी. वी. मडेता
- (३) साहित्य संशोधननी पद्धतिनां मूण तत्त्वो. - प्रा. सी. वी. मडेता
- (४) साहित्य संशोधन विषे - सुमन शाड
- (५) Thesis & Assignment Writing.
- (६) वैदिक साहित्य अने संस्कृति - गौतम पटेड
- (७) वैदिक साहित्य और संस्कृति - आ. बलदेव उपाध्याय
- (८) संस्कृत साहित्यनो इतिहास - मेकडोनल, अनु. मो. पा. डवे.
- (९) अवर्थायीन संस्कृत साहित्यनो इतिहास - मू.ले. श्रीधर वर्णोकर,
अनु. अनंतराय रावण, प्रा. लेले.
- (१०) आधुनिक कालका संस्कृत गद्यसाहित्य - कलानाथ शास्त्री, राष्ट्रिय संस्कृत संस्थानम् नई दिल्ली
- (११) बीसवीं शती का संस्कृत साहित्य - राधावल्लभ त्रिपाठी, राष्ट्रिय संस्कृत संस्थानम् नई दिल्ली

प्रथम वर्ष प्रश्नपत्र - २

Part - 1	पाठ्यग्रंथनो अब्यास	कुल गुण १००
Unit - I	श्री सदानन्दकृत वेदान्तसार - १ पाठ्य विषयोनुं विभाजन	(२५)
Unit - II	श्री सदानन्दकृत वेदान्तसार - २ पाठ्य विषयोनुं विभाजन	(२५)
Unit - III	महाभारत सभापर्व अ. ४३ - ४९.	(२५)
Unit - IV	महाभारत सभापर्व अ. ५० - ६३.	(२५)

સંદર્ભગ્રંથો :-

- (૧) વેદાંત દર્શન - સી. વી. રાવળ
- (૨) વેદાંતસાર : - સ. જિતેન્દ્ર દેસાઈ, પાર્થ પબ્લિકેશન.
- (૩) વેદાંતસાર : - ડૉ. ગીતા મહેતા, પાર્થ પબ્લિકેશન.
- (૪) મહાભારત - સભાપર્વ - સં. પં. સાતવહેકર, અધ્યાપકમંડલ, પારડી
- (૫) મહાભારત - સભાપર્વ - પ્રા. રજનીકાન્ત જોશી. પાર્થ પબ્લિકેશન.
- (૬) વેદાન્તની વિસ્તરતી ક્ષિતિજો - ડૉ. રીટાબેન જોશી, પાર્થ પબ્લિકેશન.

પ્રથમ વર્ષ પ્રશ્નપત્ર - ૩

Part - 1	પ્રશિષ્ટ અને અર્વાચીન સાહિત્યકૃતિ	કુલ ગુણ ૧૦૦
Unit - I	કાદમ્બરી - મહાશ્વેતાવૃત્તાન્ત (બાળભટ્ટ) - ૧ બે ખંડોમાં વિભાજિત	(૨૫)
Unit - II	કાદમ્બરી - મહાશ્વેતાવૃત્તાન્ત (બલભજ્જ) - ૨ બે ખંડોમાં વિભાજિત	(૨૫)
Unit - III	મૂકો રામગિરિભૂત્વા હર્ષદેવો માધવ: ૧ - ૧	(૨૫)
Unit - IV	મૂકો રામગિરિભૂત્વા હર્ષદેવો માધવ: ૧ - ૨	(૨૫)

સંદર્ભગ્રંથો :-

- (૧) કાદમ્બરી - એક અધ્યયન - ડૉ. વિજય પંડ્યા.
- (૨) કાદમ્બરી - મહાશ્વેતાવૃત્તાન્ત: ૧ સં. એસ. ડી. ઝાલા અથવા ડૉ. વિજય પંડ્યા, પાર્થ પબ્લિકેશન.
- (૩) આધુનિક કાલકા સંસ્કૃત ગદ્ય સાહિત્ય - કલાનાથ શાસ્ત્રી, રાષ્ટ્રીય સંસ્કૃત સંસ્થાન, દિલ્હી.
- (૪) સાંપ્રત સંસ્કૃત કવિતા : પરિવર્તન અને પ્રવાહો - ડૉ. રીતા ત્રિવેદી, વિતરક : પાર્થ પબ્લિકેશન.
- (૫) આધુનિકસંસ્કૃતસાહિત્યાનુશીલનમ્ - રામજી ઉપાધ્યાય, સંસ્કૃત પરિષદ્ સાગર.
- (૬) આધુનિક સંસ્કૃત સાહિત્યકા ઇતિહાસ - ડૉ. જગન્નાથ ત્રિપાઠી.
- (૭) સંસ્કૃત સમકાલીન કવિતા - ડૉ. હર્ષદેવ માધવ.
- (૮) અભિનવકાવ્યાલંકારસૂત્રમ્ - રાધાવલ્લભ ત્રિપાઠી, પ્રતિભા પ્રકાશન, દિલ્હી.

- (૯) સંસ્કૃત કાવ્યશાસ્ત્ર એવં કાવ્ય પરમ્પરા - રાધાવલ્લભ ત્રિપાઠી, પ્રતિભા પ્રકાશન.
 (૧૦) આધુનિક સંસ્કૃત સાહિત્ય - રાધાવલ્લભ ત્રિપાઠી.
 (૧૧) આધુનિક સંસ્કૃત કાવ્યશાસ્ત્ર - આનંદકુમાર શ્રીવાસ્તવ,
Eastern Book Linkers, Delhi.
 (૧૨) મૂકો રામગિરિભૂત્વા - હર્ષદેવો માધવ: રાષ્ટ્રીય સંસ્કૃત સંસ્થાન, દિલ્હી.
 (૧૩) યક્ષની ડાયરી - હર્ષદેવ માધવ, પાર્શ્વપ્રકાશન, અમદાવાદ.

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સૂરત.
 એમ.ફીલ. સંસ્કૃત Content Course
 શૈક્ષણિક વર્ષ જૂન ૨૦૧૦-૧૧ થી ૨૦૧૨-૧૩ સુધી અમલમાં આવનાર અભ્યાસક્રમ

દ્વિતીય વર્ષ

Part - II

લઘુશોધ નિબંધ લેખન

સંસ્કૃતમાંથી પસંદગીના વિષય પર કરેલા મૌલિક સંશોધન - વિવેચન કાર્યનું દસ્તાવેજી કરણ.